

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cîsnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 23 Iulie st. v.

În timpul domniei lor de opt-sprezece ani Maghiarii 'și-au înstrăinat încetul cu încetul pe toate popoarele, de care se află încongiurați, atât în țară, cât și în afară, și au compromis prin aceasta relațiunile Monarhiei cu aceste popoare.

Fără îndoială însă cea mai mare dintre greșelile lor e de a ne fi înstrăinat pe noi un popor destul de mare și singurul, care are pe un timp foarte îndelungat interese comune cu ale lor, simte această comunitate de interese și o mărturisesc fără de rezervă la toate ocaziunile.

Grație simpatiilor, de care se bucură Tronul și monarhia noastră la popoarele din Orient, grație autorității Germaniei și grație înțelepciunii bărbatilor ce stau în fruntea țărilor din Orient, cu toată aversiunea acestor țări față cu Ungaria, bunele relațiuni între ele și monarhia noastră s-au stabilit. Ori și ce om serios trebuie însă să simtă, că manținerea relațiunilor stabilite odată trebuie să le dea foarte mult de lucru celor ce le-au stabilit.

Aceasta se vede mai ales în România.

Mai cu seamă de când cu turburările dela Cluj s'a produs în România o agitațiune fațășă contra Maghiarilor și, prin urmare, indirect cel puțin, și contra alianței austro-germane și ceea ce mai nainte se petrecea prin ascuns, a eșit acum la lumina zilei. Aceasta dovedește, că curentul anti-maghiar este mai mult ori mai puțin popular, încât agitatorii nu se mai sfiesc a-și mărturisi tendințele, ba pot să-și facă din ele un titlu de glorie.

Fără îndoială această glorie e trecătoare, și foarte în curând tocmai Românii vor fi aceia, care vor simți mai tare, cât de mult le strică aceste agitațiuni. Căci ori și care ar fi guvernul României, el nu poate să le tolereze timp îndelungat: sînt datorii de bună cuviință internațională, pe care nici un guvern nu le poate trece cu vederea, fără ca să compromită țara, în fruntea căreia se află.

Sînt acum câteva săptămâni, în urma demonstrațiunilor anti-maghiare din București, din Iași și din alte părți ale țării, guvernul român a discutat, se zice, cestiunea, dacă nu cumva ar fi în interesul țării să lipsească de dreptul de asil pe o parte dintre emigrații ardeleni, care abuzaseră de acest drept.

Nu s'a făcut însă aceasta.

Acum aceiași oameni agitează pentru sîrbarea centenarului rîșcoalei dela 1784.

E evident că scopul acestei sîrbări, este de a manifesta contra Maghiarilor și indirect contra Ungariei: e vorba să se afle o ocaziune spre a ține discursuri „despre barbaria Maghiarilor, despre tiraniile lor, despre perfidia Austriei, care i-a dat pe Români pradă Maghiarilor însetați de putere, despre unirea tuturor Românilor într-un stat național” și așa mai departe. Le scim toate! Horia nu e decât un titlu de agitare.

E evident aceasta, dar tot atât de evident este, că guvernul României nu poate să tolereze asemenea agitațiuni.

Și cu toate acestea el nu poate să oprească sîrbarea, fără de a comite o lipsă de tact politic.

N'a putut să lipsească de dreptul de asil pe cei ce abuzează de acest drept, pentru-că ar fi lovit prin aceasta în conștiința națională a Românilor și ar fi angajat contra Austro-Ungariei pe foarte mulți din aceia, care aji susțin alipirea către alianța austro-germană.

Pentru același cuvînt îi este greu guvernului român să oprească sîrbarea.

Căci, eată! — vor zice agitatorii — Brătianu este o slugă al Austro-Ungariei; din porunca guvernului din Budapesta ne oprește. Aceasta va să zică alianța!

Aceasta o știu agitatorii și de aceea se simt atât de tari și sînt atât de îndrăzneți.

Este o răutate neiertată în această îndrăzneală, și ni-e greu să le mai zicem Români oamenilor, care în situațiunea, în care ne aflăm astăzi, nu se sfiesc a pune guvernul român, ori-și-care ar fi el, față cu alternativa, ca ori să tolereze, ori să ne umilească.

Și cu toate acestea — ce le putem face?!

Singura armă contra asemenea manifestațiuni bolnăvicioase ar fi ridicolul; unde mai e însă cu puțință acest ridicol, când dispozițiunile de a manifesta se cultivă în fiescecare zi?!

Nimeni, om cu mintea întreagă, nu va pute cere dela noi să renegăm sentimentul de pietate către Horia și Cloșca. Ne îngrozim de faptele, la care au fost împinși de mânia lor oarbă, dar ne îngrozim de ele ca de o calamitate elementară și nu uităm că ei n'au fost criminali comuni, nu hoți de codru, că nu setea de câștig, ci deserațiunea unei întregi clase sociale i-a dus pintre mii de primejdii la roata, în care 'și-au ispășit păcatele. Astăzi însă și așa cum s'a proiectat, sîrbarea e un abuz de pietatea noastră.

Și de sigur, dacă am fi fost lăsați noi de noi, n'ar mai fi avut guvernul român nevoie să se pună la mijloc, partea cea sănătoasă și cu deservire mare a Românilor ar fi combătut acest abuz și ar fi știut să-și facă de rîsul lumii pe agitatori.

Și aici însă strașnicii nostri poruncitori, tot ei au trebuit să se pună la mijloc.

Ne aducem aminte, cum în timpul ultimului războiu diarele maghiare îi spuneau lumii, că un singur batalion de honveți ar fi destul spre a-i risipi pe toți Curcanii adunați pe câmpiile Bulgariei. Astăzi n'o mai zice aceasta; dar Românul ține minte, c'au dis-o odată și e foarte susceptibil față cu expectațiunile diarelor maghiare.

Îndată dar ce diarele maghiare au început din toate părțile să bată în alarmă,

și din Budapesta, și din Cluj, și din Arad, ba chiar și din Săcuime, îndată ce ele au început ear să-și facă pe Români țopîrlani, să proclame pe Horia căpetenie de tîlhari, să provoace pe guvernul României și să ne amenințe pe noi, care nu putem fi trași la răspundere pentru ceea ce se face afară de țară, și să ne sparie cu procurorii, îndată ce Maghiarii 'și-au luat aerul de națiune atotputernică, întreaga situațiune s'a schimbat.

Astăzi, pe la finele secolului XIX, Românii nu mai știu de frică! E bine s'o știe Maghiarii aceasta, e bine s'o simtă, e bine să se deprindă a se adresa dela om la om la noi, căci altfel nu stăm de vorbă cu dinșii, și ar fi bine să nu fim siliți, când sînt și ei la mijloc, a vorbi peste capetele lor cu alții.

Noi Românii din țările supuse coroanei Sfîntului Stefan ne simțim foarte nenorociți, că, pe lîngă toate miseriile, cu care ne luptăm, mai trebuie să-i creăm greutăți și unei țări vecine, la care ținem cu atât mai mult, cu cât e aliata patriei noastre. Vina e însă numai și numai a nenorocitului sistem de guvernament, care a silit mii de tineri români să-și caute adăpost în acea țară.

Diarele guvernamentale, atingînd în zilele din urmă nisce coarde mai domoale, vor să ne arete, că n'avem cuvinte de a fi nemulțumiți și că nimeni dintre noi n'ar fi avînd nevoie să-și părăsească țeara.

Să ni se dea voie de a obiecta la aceste, că asupra acestui punct noi singuri sîntem competenți a ne pronunța. Da, sîntem nemulțumiți, fiindcă ne simțim nemulțumiți, și nemulțumirea noastră e legitimă, fiindcă e adevărată.

„Nemzet“ ne dovedește cu cifre statistice, că nu sîntem cătuși de puțin amenințați în naționalitatea noastră.

Ne pare bine de aceasta, că tocmai noi sîntem aceia, care sînt acum câteva zile le-am pus oamenilor serioși întrebarea, dacă noi Românii mergem ori nu înainte, dacă sîntem ori nu amenințați în existența noastră.

„Viitoriul“ și „Viitorul Român“ sînt de părere, că perim, ne ducem, și „Viitoriul“ ne-o spune drept argument, ca să ne supunem, ear „Viitorul Român“ drept argument, ca să luăm parul: noi, din contră, susținem, că mai putem aștepta, fiindcă existența nu ne este amenințată.

Prea puțin ne pasă, dacă vor Maghiarii ori nu să ne asimileze; asta e treaba lor: destul, că scim, că nu pot să o facă. Și ne pare bine, că o mărturisesc și ei, ba o dovedesc chiar cu date statistice.

Cu totul altul e izvorul nemulțumirii noastre.

Sîntem lipsiți de libertatea de dezvoltare și voim să avem această libertate, o voim cu ori-ce preț.

Să ne dovedească, cine poate, că avem această libertate, ori că nu o voim: atunci și numai atunci vom renunța la punctul nostru de vedere.

Revistă politică.

Sibiu, 23 Iulie st. v.

„Politische Correspondenz“ primesc din București următoarea telegramă: Legațiunea germană din București n'a primit până acum scire oficială despre proiectata vizită a principelui moștenitor la Curtea română; de aceea toate scirile privitoare la această vizită sînt de a se primi cu rezervă. De asemenea trebuie puse mai mult sau mai puțin în rîndul scorniturilor aventurioase afirmațiunile cumcă între guvernul rusesc și opoziția română ar fi existînd vre-o înțelegere pentru resturnarea lui Brătianu și pentru înființarea unei confederațiuni republicane la Dunărea de jos, că ministrul plenipotențiar al Rusiei, principele Urussov ar lucra din resputeri în acest sens și că din cauza aceasta relațiunile între guvernul din Petersburg și București ar fi încordate.

Proiectul pentru revizuirea constituțiunei, modificat de senatul francez și primit de cameră, sună astfel:

Articol unic. Conform art. 8 din constituțiunea dela 25 Februarie 1875 și în urma propunerii președintelui republicii senatul (camera) declară că sînt de revizuit:

I. Paragraful 2 din art. 5 din constituțiunea dela 25 Februarie 1875, privitor la organizarea puterilor publice.

Paragraful sună astfel: „Pentru cazul când camera deputaților s'ar disolva de către președintele în unire cu senatul, colegiile electorale trebuie convocate în termen de trei luni pentru ca să facă alegeri nouă“.

II. Paragraful 3 din art. 8 din constituțiune, privitor la cestiunea dacă revizuirea se poate întinde și asupra formei republicane de guvernament.

Paragraful sună astfel: „Hotărîrile pentru revizuirea constituțiunei, în întregul ei sau în parte, trebuie luate cu majoritatea absolută a membrilor, din cari se compune adunarea națională“.

III. Articollii 2—7 din constituțiune privitori la organizarea senatului spre a se scî dacă acești articoli sînt de manținut sau de înlăturat din constituțiune.

Dintre articollii înșirați, articolul 2 stabilește câți senatori are să aleagă fiecare departament. Ceilalți articoli sună astfel:

Art. 3: Nimenea nu poate fi ales senator dacă nu este Francez, nu are 40 de ani și nu se bucură de drepturile civile și politice.

Art. 4: Senatorii departamentelor și coloniilor se aleg cu majoritatea absolută și în cas de necesitate prin scrutin pe liste de către un singur colegiu, care se va întruni în capitala departamentului sau coloniei și care se compune: 1. din deputați; 2. din consilierii generali; 3. din consilierii de arondismente; 4. din câte un delegat din partea fiecărui consiliu municipal ales de către alegătorii comunali.

În India franceză membrii consiliului colonial și consilierii locali țin locul consilierilor generali, de arondismente și municipali. Ei votează în capitala fiecărei colonii.

Art. 5: Senatorii aleși de către adunarea națională se aleg prin scrutinii pe liste și cu majoritate absolută.

Art. 6. Senatorii departamentului și ai coloniilor se aleg pe pe nouă ani, preînnoindu-se o treime din trei în trei ani.

Art. 7. Senatorii aleși de adunarea națională sunt pe viață. În cas de vacanță din cauza morții, demisionării sau din alte cauze întregirea se va face de către senat în termen de două luni.

IV. Paragraful 3, art. 1 din legea constituțională dela 16 Iulie 1875, care sună astfel: „În Dumineca ce urmează după deschiderea sesiunii în toate bisericile și templele se vor înălța rugăciuni, cerându-se ajutorul lui Dumnezeu în lucrările adunărilor.

Nici nu s'a terminat încă cestiunea desființării oficiilor postale străine din Turcia, și acum se anunță că **guvernul turcesc** a provocat un nou incident diplomatic. Poarta găsește, că măsurile luate până acum contra cholerii nu sunt suficiente și de aceea a dispus să se pună la carantină toate proveniențele nu numai din Franța, ci și din România, Austro-Ungaria și Italia. Mai înainte însă de a pune în practică aceste măsuri, Poarta a crezut de cuviință a le supune la apăsarea consiliului sanitar internațional din Constantinopol, și fiindcă consiliul, astfel cum este compus, nu-i prezentă destulă garanție, a mai crezut de cuviință să completeze consiliul încă cu șapte medici turci. Dar delegații externi ai consiliului sanitar, afară de cel englez și cel spaniol, nu voiesc să înțeleagă necesitatea sporirii membrilor și de aceea au refuzat de a primi pe medicii turci în sânul lor. Conflictul așa-dară este gata, cu atât mai mult, că Poarta, drept răspuns la refuzul delegaților consiliului, a declarat că „va trece la ordinea zilei peste acest refuz“. Care va fi sfârșitul, este lesne de prevăzut: Turcia va mai adăuga încă o înfrângere diplomatică la celelalte multe.

România.

Lui „Pester Lloyd“ i se scriu din București următoarele:

„După mai multe rapoarte senzaționale apărute în foile din Viena, s'au pus înaintea pala-

tului regal din București tunuri în urma agitației opoziționale în contra regimului și a Coroanei spre apărare în contra unei manevre plănuită. Această scire e deplin fundată. Deoarece, fără considerare că Curtea petrece de prezent la Sinaia și că nu se poate sci bine ce ar fi de asigurată în palatul gol din București în contra unei revoalte opoziționale, tunurile, ce se află înaintea palatului regal, sunt bucăți de inventar a gardei aflătoare acolo. Afară de aceea ar trebui să fie convinși și cel mai încarnat conjurator bărbat al opoziției, că au trecut pentru România timpurile, în cari o ceată mică de conjurați se poată năvăli în dormitorul regelui și să-l silească cu pistoalele ținute a subscire un act de abdicare pregătit. „Voința națională“, organul majorității guvernamentale moderat liberale, a adus de curând scirea, că un copil de boer, necopt încă, cearcă a câștiga două mii de lucrători și o mie de studenți pentru o plată de câte 500 franci de cap, spre a gonii cu ajutorul lor din țară pe „Germanul“ urgisit, căruia i s'au conces fără nici o cauză venitele celor mai frumoase domenii ale statului. Eu mă simt cu atât mai puțin îndreptătit a mă îndoi de adevărul numitului diar, fără îndoială guvernamental, cu cât acesta declară că e în stare a dovedi aserțiunile sale cu mărturii înaintea judecătorei. În fine însă tot nu e bine a da o însemnătate politică nebuniilor unor astfel de tribuni juvenili ai poporului, cari, grație alegerei norocoase a părinților lor, au învățat din propria experiență a cunoaște din principiile elementare ale economiei poporului numai pe acele ale cheltuirii. E de tot ridicol, că astfel de domnișori îmbrăcați în mănuși glacie și ghetă de lac voiesc să provoace o mișcare de lucrători în o țară, unde lucrătorii cu aptitudine sunt în majoritate covârșitoare străini. Lucrul, în giurul cărui se învârtă interesul politic al zilei, nice nu sunt frazele oratorice de meeting și de diare ale opoziției, ci pregătirile pentru nouele alegeri parlamentare. Până acum avea valoare în România axioma politică, pusă mai pe sus de ori ce discuțiune, că ori care regim poate susține numai pe acel parlament care îi convine, și această axiomă se va confirma și la proximele alegeri. Totuși lupta electorală nu va fi pentru regim ușoară dacă partidul radical sub conducerea lui C. A. Rosetti va pune în contra candidaților guvernamentali în tot lăcșul candidați de culoarea sa.

„C. A. Rosetti a făcut mult pentru România. Dacă însă, precum se pare, el (Rosetti) ar merge cu intransigența sa radicală până la o opoziție decizătoare contra guvernului, acesta va ajunge la convingerea ce greșală a comis prin aceea, că din o pietate exagerată față cu Rosetti, a renunțat a câștiga pe junii conservatori Carp, Maiorescu și T. Rosetti pentru conducerea

afacerilor guvernării. Mai curând sau mai târziu va trebui totuși să se facă hotărâtorul pas de despărțire între bărbatul de stat Brătianu și Rosetti, și aș numi-o o neprecăuțiune a împinge neclaritatea relațiilor dintre politica practică a lui Brătianu și fantasiile idealistice demagogice ale lui C. A. Rosetti în un period, în care va fi vorba de sancționarea alipirei României către alianța austro-germană prin rezultatele nouelor alegeri parlamentare.“

Etymologicum magnum Romaniae.

(Înceiere.)

Cestionar.

140. Cum se chiamă partea cea albicioasă a cerului de noapte, pe care unii o numesc calea lui Troian, și ce se povestesc despre ea?

141. Cum privesc poporul eclipsa ori întunecarea soarelui sau a lunii, și ce povestesc despre aceasta?

142. Ce sunt vîrcolacii după credința poporului și cum se mai chiamă?

143. Cum înțelege poporul așa numitul *dioclu* și ce povestesc în această privință?

144. Ce fel de dîni și dîne cunoaște poporul, cum îi numesc pe toți unul câte unul și ce povestesc despre ei?

145. Ce se povestesc despre dîna Coșanzana sau Sănzana și ce alt nume i se mai dă?

146. Cunoaște oare poporul vre-o dîna cu numele de „Filma“?

147. La nunți sau în alte întîmplări se cântă oare despre „Lada“ și „Mana“, și ce sunt acestea?

148. Ce povestesc poporul despre Drăgaica?

149. Ce povestesc poporul despre Strigoii sau Strigoaie și despre Stafie, și prin ce se deosebesc aceste ființe unele de altele?

150. Ce povestesc poporul despre dracul și cum îl descrie?

151. Ce povestesc poporul despre Ursite și cum le mai numesc?

152. Ce povestesc poporul despre Iele sau Dînele și despre Iezme și cum le mai numesc?

153. Ce povestesc poporul despre Iomaria și cum o mai numesc?

154. Ce credințe și obiceiuri are poporul în privința zilei sântului Ioan Botezătorul?

155. Ce este Papaluga sau Paparuda și cu ce fel de obiceiuri e însoțită?

156. Ce povestesc poporul despre Sburător și cum îl mai numesc?

157. Cunoaște oare poporul de acolo vre o obicei sau vre-o credință cu numele de Turcă sau Țurcă?

158. Ce este Brezaia?

159. Ce sunt Borboasele?

160. Cum se petrec pe acolo Colindele?

161. Ce povestesc poporul despre Tricoliciu sau Tricoliciu și cum îl mai numesc?

162. Ce însemnătate au în basmele și credințele de acolo Smeii și Bălaurii și cum sunt descriși de către popor?

163. Poporul de acolo povestesc el ceva despre „Oamenii roșii“, și ce anume?

164. Ce obiceiuri sunt pe acolo în privința vrăjilor?

165. Cari sunt pe acolo cuvintele în privința boalelor de om?

166. Cari sunt pe acolo cuvintele în privința boalelor de vite?

167. Care este, după părerea poporului de acolo, pricina frigurilor, a epilepsiei, a choleriei, a ciumei etc.?

168. Cum povestesc poporul do acolo despre sântul Petru?

169. Cum povestesc poporul de acolo despre sântul Ilie?

170. Ce alți sfinți sunt mai socotiți de către popor și pentru ce anume sunt mai socotiți?

171. Cum împărtășesc poporul ziua și noaptea necunoscînd împărțirea precisă în oare și ciasuri?

172. Dacă pe acolo ziua dîntău a fiecărei lune nu poartă o numire deosebită, bunăoară: *Sănzăia lui Faur, a lui Mărtisor* etc.?

173. Ce dîce poporul despre fiecare zi a săptămînei, adică le socotesce pe toate de o potrivă, ori face între ele vre-o deosebire?

174. Ce povestesc poporul despre Sânta Miercuri, Sânta Joi, Sânta Vineri, Sânta Duminecă etc.

175. Ce fel de dobitoace sau paseri socotesce poporul de acolo ca mai plăcute lui Dumnezeu?

176. Sînt oare locuri, ape, păduri, movile sau altceva, pe cari poporul le privesc ca sfințe?

177. Poporul privesc el oare ca sfinți pe Soarele și pe Luna?

178. Ce sînt după părerea poporului de acolo, Zorilă și Murgilă?

179. Este oare pe acolo vre-un blăstem cu pomenirea Dunării, bunăoară bată-te Dunărea! sau altfel cumva?

180. Cari sînt prejudecățile poporului de acolo în privința vîntului?

181. Cum se numesc deosebitele vînturi?

182. Cunoaște oare poporul de acolo necaiva rugăciuni afară de cele bisericesti?

183. Cum își explică poporul căderea stelelor?

184. Ce înțelege poporul prin *fapti*, — *punerea cuțitului și darea de argint viu*?

Foița „Tribunei“.

Pădureanca.

Novelă

de

Ioan Slavici.

(Continuare.)

Iorgovan petrecea.

Într-o odaie retrasă dela birtul cel mare se așezau cinci inși împregiurul unei mese încărcate cu sticle și pahare de tot felul, unele pline, altele răsturnate. Iorgovan era singur pe o canapea din fund; la dreapta lui se așeză Vasilică, scrietorul notarului, la stînga Șarica, o fată de aci din Curtici, pusă sus pe colțul mesei, între sticle și pahare. La ușa odăii cântau cinci țigani, ear Buczy Arpad, un prieten de școală a lui Iorgovan, juca în mijlocul odăii un ceardaș cu Borșca, o altă fată de aci din Curtici.

Iorgovan bătea mereu din palme, șuiera ceardașul și era vesel.

Un chelner veni să-l spuie la ureche, c'a trimis taică-seu sluga să-l cheme acasă.

N'am vreme! — răspuse el și-și urmă a-și petrece. — Am spus, că n'am vreme.

Chelnerul eși mulțumit de acest răspuns; dar puse puțin se ivi Șofron în ușă.

Iorgovan sări mînios în picioare, Șarica se dete jos de pe masă, ear Buczy dete odată din pinteni și se opri în loc.

Spune-i, că nu mă duc! — strigă Iorgovan. — Să nu-mi strice cheful, că le dau dracului toate.

Să-ți spun eu ție o vorbă, și rămâi cât îți place, — grăi Șofron, apoi se duse la el și-i spuse încet, că Simina e afară și vrea să-l vadă.

Iorgovan stete o clipă cam scos din sărită. Ei! — strigă apoi dînd cu pumnul în masă.

Foarte bine! Să vie și ea să petreacă cu noi. O aduc aici.

Pe cine!? pe cine!? strigară ceilalți.

O să vedeți voi, — le răspuse el și eși. Simina se dete un pas înapoi, când îl vădă apropiindu-se cu pas șovăitor de dînsa, și par'că-i era rușine de a fi venit.

Haid, fă! — îi dîse el apucînd-o cu brațul. Acum e acum! Acum ca nici odată!

Fata se simți cuprinsă de groază, dar nu încercă să se pună în potrivă, ci remase sfîșită înaintea lui ca prepelița, ce se vede apucată fără de veste.

Șofron simția, că nu e de vorbit cu Iorgovan. E însă mare treabă, când omul se scie tare.

Lasă fată, — grăi el apăsînd cuvintele, — că e pagubă de doi oameni ca noi. Nu e fata asta de seama ta.

Nu e de seama mea!? — întrebă Iorgovan întorcîndu-se spre el. Cum așa?! Dar adică ce cauți mereu lîngă dînsa? Ce vrei mă!? — strigă apoi punîndu-se drept în fața lui Șofron. Scii tu cine sînt eu!?

Un ticălos ești, un om de nimic! — răspuse Șofron.

Șofron! — strigă Simina aruncîndu-se între amîndoi. Haid, Iorgovane! — urmă apoi stăruitor haid să intrăm, să petrecem. Nu-l vești tu că nu scie ce dîce.

Ticălos eu?! strigă Iorgovan vînd s'o dee în lături. Stăi să vedem!

Iorgovane!? — urmă ea, — vrei tu să te pui aici la ceartă cu el? Haid', haid' să intrăm.

Care va să dîcă tu vrei să te duci cu el?! întrebă Șofron rece.

Da! ea voiesc! — răspuse Iorgovan, și o apucă ear cu brațul, ca să o ducă.

Șofroane! — grăi Simina plecînd, — tu vești că trebuie.

Sosită apoi în pragul odăii retrase, fata se opri în loc și se uită la masa încărcată, la Țigani, la cei doi tovarăși, se uită la Iorgovan și la cele două fete, apoi își trase cu vîrf de degetelor peste frunte. O apucase par'că un fel de amețală, se uită par'că de sus într'un mare adînc și adîncul o trăgea spre el: groază îi părea plăcerea desfîrului ce-i răsăria din paharele răsturnate, din fețele Țiganilor și din pîrlul încălțat al celor două fete.

Dacă ție nu-ți este scîrbă de aceste, să rămînem, — dîse ea fricoasă, — să rămînem și să petrecem.

Iorgovan se uită și el la masă, la cei doi tovarăși, se uită la Simina și la cele două fete, se uită la Șofron, care stetea ca un stîlp de peatră în dosul Siminei.

Nu vreau! — dîse el muiat, apoi se întoarse și plecă șovăind mai de parte.

Simina-l apucă de braț, ca să-l spriginească, ear Șofron rămase'n urma lor, călcînd pe vîrf de degetelor, ca să nu-i supere prin sgomotul pașilor săi.

Grozav se simția de nenorocit, și totuși îi părea bine.

Lasă-mă! — grăi Iorgovan peste puțin dîndu-se la o parte. — Merg eu și singur.

Dacă te supără, — îi răspuse ea.

Mă supără! — grăi el, apoi se desfăcu, se mai duse câțiva pași și începu în cele din urmă să plîngă.

Simina își acoperi ear fața cu amîndouă

mînilor și se opri din drum, dar acu nu mai putea să plîngă.

Iorgovan se opri și el, se uită cât-va timp la ea, apoi de-odată se lăsă cădînd înaintea ei și-i sărută picioarele și pămîntul dela picioare.

Fată bătută îngrozită din palme și rămase o clipă cu mînilor-ncețate.

Haid, — grăi apoi, plecîndu-se spre el, — să-l ducem să-l culcăm.

Ear Neacșu, eșind într'un târziu dela mort s'a uitat în toate părțile. Fata lui! — unde era fata lui? ce s'a făcut fata lui?!

Când Simina și Șofron se apropiu cu Iorgovan stetea în porțiță.

Ei se opriră.

E taică, — grăi Simina, — du-te și-i spune să se uite prin curte, ca să nu ne vadă nimeni, când intrăm cu el.

Și Neacșu stetea de pîndă în vreme ce sluga și Pădureanca îl furară pe feciorul lui Băsuoc în grajd, ca să-l ascundă.

Taică, — grăi Simina după ce se vădă singură cu părintele ei. — Tu vești, că mîne nu putem pleca de aici.

Neacșu dete din cap.

Nu mai putea el să-și vadă fata în casa aceasta, unde mortul e părăsit, stăpîna casei se pune în pizmă cu stăpînul și feciorul umbli rățecit.

Fata mea! — grăi el cu blîndețe. — Tu scii că n'am vrut nici odată să calc voința ta, dar acum trebuie să fie cum dîce eu.

Nu pot, — răspuse ea; — nu că nu vreau; — nu pot. Mi-e frică, taică, mi-e frică, mă tem c'o să mă blastem toată viața. Nu-l vești tu — unde a ajuns?!

185. Ce este și cum se face *legarea* sau *plăoia*?

186. Ce este *Mama pădurii*?

187. Ce este *Curica* și ce sunt *Circovii*?

188. Ce credință și ce obiceiuri are poporul nostru, a *bobotezii*, a *lăsăturii*?

189. De ce seot babele ochii la sfinții zăbierici?

190. Ce sunt *paserile cu ciocul de foc*?

191. Ce este *vîntul turbat*?

192. Ce înțelege poporul prin *toaca din cer*?

193. Ce crede poporul despre *curcubeu*?

194. Ce este *rodul pământului*?

195. Ce e *mînicătoarea*?

196. Ce e *focul lui Sân-Medru*?

197. Ce e *iarba fiarelor*?

198. Ce sunt *poșindeii* și *colăcerii*?

199. Ce e *ceasornicul casei*?

200. Ce credință are poporul despre *Raiu*?

201. Ce înțelege poporul când dice: „pe...?”

202. Ce înțelege cu *Craiu-nou*?

203. Cum își explică poporul *esirea cu esirea cu sēc*?

204. Ce este *Spiridușul*?

205. Ce sunt *căpcăunii* sau *călcăunii* și cum se mai chiamă?

206. Ce crede poporul despre *Vremea*?

Cronică.

Manevrele militare ale Corpului XII
armată. Manevrelor corpului XII de armată s-au început în anul la Sibiu dela 6 August n. până la 10 Septembrie n.

De la 6 până în 9 August va face exerciții din 12 de cavalerie, pentru cari reg. 2 de infanterie va fi înscutritat în Șura-mare și Gușteră. Regim. 3 de husari staționează deja dela 10 August în Sibiu.

În zilele prime a unei curente toate trupele s-au marșat spre Sibiu, astfel, că la 9 August tot corpul de armată adunat între Mercuria și Boița.

Începînd din 10 August trupele vor marșă înainta în brigade apoi în divisiuni.

La 18 August, ziua născerei Maestății Sale, corpul de exerciții din Sibiu se va arangia în două coloane cu servit divin de câmp. Cu această ocazie se vor concentra aci 24 batailoane, 12 baterii și 13 baterii. Corpul ofiteresc va organiza un banchet comun. Dislocațiunea trupelor pe timpul manevrelor e următoarea:

Dela 10 până în 15 August: brigada de infanterie din Sibiu, Cămin, Cămin, Sadu, Cămin; brig. inf. 69 la Seliște, Săcel, Sibiel, Cămin; brig. 70 inf. Mercuria, Apoldul de sus și Apoldul de jos.

Dela 16 până la 22 August: 31 brig. inf. din Sibiu, Cămin, Cămin, Bungard; 69

brig. inf. Cristian, Turnișor, Rusciur; 70 brig. inf. Oena și Șura-mică.

Dela 23 până la 29 August: 31 brig. inf. Șelimer, Mohu, Bungard, Daia, Roșia, Nou; 69 brig. inf. Reșinar, Cămin, Cămin; 70 brig. inf. Cristian, Orlat și Săcel.

Brigada 32 inf. va rămîne în Sibiu. Fiecare brigadă se compune pe timpul exercițiilor din 6 bat. inf. 3 escadroane caval. și din 2—3 baterii de artilerie. Dela 30 August trupele vor fi concentrate mai strîns. Diviziunea 16 întregă (brig. 31 și 32 inf., artileria și cavaleria aparținătoare) va staționa în Sibiu, Turnișor și Gușteră; divis. 35 în Poplaca, Reșinar, Cămin și Cămin; brig. 12 inf. și artileria neatașată în divisiuni va fi dislocată parte în Sibiu, parte în localitățile din apropiere. La 6 Septembrie se începe retragerea trupelor la locurile de staționare. Marșul urmează mai departe în 7 Septembrie.

Reservistii încă vor lua parte la manevre; acestia vor face exerciții în locurile de stațiune ale regimentelor, cărora aparțin, până în 28 Aug., când vor fi trimiși cu calea ferată la locul de concentrare al corpului și de aci după sfîrșitul manevrelor earăși vor fi transportați pe calea ferată pentru a pute fi în grabă concediați.

Cu sfîrșirea manevrelor încetează exercițiile militare până în finea lunii Septembrie.

XX Programă a gimnasiului mare public Român de religie ort. răsăriteană și a celorlalte școli secundare și primare împreunate cu acesta din Brașov pe anul școlastic 1883—4, publicată de Ștefan Iosif, director și profesor. Brașov 1884. Numărul profesorilor a fost 26. Numărul scolarilor la gimnasiu 202, școala reală 72, școala comersială 31, școala primară de copii 277, școala primară de copile 147, școala de repetițiune de copii 24, școala de repetițiune de copile 31. Numărul scolarilor dela școlile centrale române greco orientale din Brașov a fost 784. Biblioteca s'a sporit cu un număr frumos de cărți parte donate, parte cumpărate. Cabinetul zoologic s'a înmulțit cu 74 animale donate, cabinetul geografic cu 4 charte dăruite. Fetiile cele mari ducăză din 3 Iunie până în 31 August st. v. Anul școlar 1884—5 începe la 1 Sept. v. Scolarii, cari voiesc a intra în I cl. gimn. sau reală se vor supune la un examen de primire în zilele de 29, 30 și 31 Aug. v. 1884 din limba română și matematică.

Unde sînt banii? „Magyar Állam” na-rează casul următor: Proprietarul Ioan Gyarmathy din Telul-mic a lăsat moștenire în anul 1876 florini 20,000 pentru stipendii, și banii la timpul seu au fost trimiși la casa statului unguresc. Cu toate aceste stipendistii nu capătă nici un crucer: guvernul unguresc nu știe unde au ajuns banii!

Himen. Constantin Rus, teolog absolut, își va serba cununia cu domnișoara Leontina Raduț la 10 August n. a. c. în Cărbănele.

Generalul Davila se află mai bine, precum aflăm cu multă plăcere.

Vedea Neacșu. Dar ce-i păsa lui de feciorul Bănuș bogătoiu din Curtici?! — avea el o fată, una singură ca puține în lume, și ea nu putea să mai rămîie aici.

Haid! — dîse el hotărît apucându-și o pîrlă din pîrlă curînt, — și blăstema pîrlă.

Rămîi tu! — îi răspunse ea, — că tu poți.

Vine, dacă mă vede pe mine plecînd, — dîse el.

Rămîie, dacă vede, că eu nu plec, — își răspunse ea.

Sun înțeles toată viața lor: cum se nu se despărțeau acum, când se află în culmea vieții!?

(Va urma.)

Anecdote.

I.

Preotul ca pascălitor.

În vremile de de mult, când era lumea groasă și a baronilor trăia într'un sat un popă roșu, care era vestit în șapte sate ca pascălitor; el era apoi binevădut și la curtea groasă. Într'un sat și groful îl încredința de multe treburile de-ale curții. Dar cu toate astea popă, parcă blăstêm și nu alta, era sîrac, și trăia în preuteasa.

— Preoteasă dragă, am hotărît să storec groful o cînte cum se cade, căci deu sună pîrlă de foame....

— Bine părinte, dar cum?

— Cum? asta-i treaba mea și a pascăliei. — Vezi tu în urmă cum; spune-mi nu înțiroiesci?

— Fă cîm scii, părinte, îi dîse preuteasa.

Noaptea popa se furișă în curtea grofească, străbătînd în grajduri, scoase doi armăsari frumoși, și scumpi, pe cari îi cumpărase groful de curînd și-i iubi mai altfel ca pe cei doi ochi din cap, îi scoase din curte și-i duse într'o pădure depărtată și sîlbatecă și legându-i de-un arbore, se întoarse acasă.

Mare turbureală și supărare se făcu în curte când aflară dimineața, că lipsesc armăsarii. Groful era p'aci să se bolnăvească de necaz și toată curtea se puse în mișcare. Căutără argații în jos, căutără în în sus, dar nu putură să deie nici de urma cailor. Când acum nu mai sciau ce să facă și încătrău să apuce, eată numai că vine la curte popa, cetînd în pascălie.

— Nu cumva ai aflat ceva în pascălie despre armăsarii mei, părinte? întrebă groful.

— Toemai, Măria Ta, am aflat; au disem des de dimineață despre întîmplare și am tot căutat prin ea și ea îmi spune, că caili Măriei Tale 'i-au dus nîse hoți în cutare loc neumblat din cutare pădure. Ar fi bine să-i caute argații și aici.

Nu mai decăt plecără mai mulți argați la locul spus de popă și aflînd caili, îi aduseră acasă. Bucuria grofului era fără margini și popa capătă cînte grofească.

Nu preste mult după aceasta îi peri grofului un inel, lucrat tot în petre scumpe, așa că își lua lumina ochilor de mîndru și scilpicios ce era. Groful avea trei feciori de curte și unul dintre acestia pitulase inelul. Astfel nu era chip și modru să-l găsească. Groful vîdînd aceasta, trimise după popă, să vie la curte cu pascălie cu tot.

— Părinte, îi dîse el, mi-a perit inelul cel scump, ia vezi și caută în pascălie să-i dai de urmă!

O nenorocire mare s'a întîmplat dîce „Telegraful” dîlele trecute la Movîleu de pe Dnistru. Pe podul ambulant, ce leagă acest oraș cu Atachi, se grămădisă, spre a trece riul o mulțime compusă de bărbați, femei și copii, în mijlocul cărora au fost și câteva vite. Un vapor trecînd toemai atunci, când podul se afla la mijlocul riului, dete o șuerătură stridentă, boii de pe pod spăriîndu-se călcără peste oameni și în îmbulzală au perit înecându-se peste 37 oameni, din cari 17 copii.

Aspectul cadavrelor scoase, cele 37 cosciuguri, înmormîntate la un loc, fură un spectacol îngrozitor.

Postele străine în Turcia. Se anunță din Constantinople, că Poarta a trimis trei comisari în Albania, Macedonia, Tracia și Asia mică spre a suspenda funcționarea biurilor postale străine.

Din Portugalia. Se introduce acum și în Portugalia serviciul militar obligator. Guvernul a prezentat în această privință un proiect de lege camerelor, prin care cifra armatei se urcă la 120,000 oameni și anii de serviciu la 12, dintre care trei în armata activă. Înlocuirea este permisă.

Enrie Laube, vestitul poet german și fost director dela teatrul „Hofburg” și dela „Stadttheater” a încetat din viață în Viena.

Regele României, după o telegramă oficială din Belgrad, este așteptat acolo pe 28 August n. Oaspele regal va petrece, se dîce, în capitala Serbiei până în 30 sau 31 August n.

Varietăți.

(Progresele electricității). Orașul Gloucester (Anglia) este cel mai înaintat în privința întrebunțării electricității. Societatea Suth Eastern Brush, Electric Light and Tower C-ni, a propus nouă perfecționări și instalațiuni, astfel încât să distribue electricitatea la domiciliul particularilor, întocmai ca și gazul de luminat.

Stațiunea centrală din Curver Street, prin intermediul unei mașine de abur, dezvoltă o forță electromodică de 1,800 volți (măsură electrică) și un puternic curent electric.

Cu acest curent se încarcă baterii acumulator, aședate în stațiunea centrală și în cele auxiliare din Head Street și High Street. Aceste baterii procură electricitatea necesară pentru luminatul caselor particulare, unde tensiunea curentului nu trece preste limita de 200 volti impusă de autoritate.

Conductorii, cari leagă mașinele generatrice cu bateriile secundare sînt aședate sub trotuare în canale de cărămidă; cu acest mod ori-ce reparațiune și întreținere se efectuează cu înlesnire.

Mai multe magazine și case din High Street posedă deja lumina electrică procurată de compania Sud Easter; palatul municipalității de asemenea, precum și restaurantul otelului „Leul roșu.” Sînt pe lîngă acestea în construcțiune lampe electrice incandescente de o lumină egală cu a 150 luminări, destinate a înlocui pe strade be-

curile, cari nu dau decăt o lumină egală cu 20 luminări. Prețul este destul de efin; o lampioră, costă mai puțin de 6 bani. Luminatul orașului Gloucester este prima aplicațiune industrială făcută în proporțiuni mari; rezultatele sale sînt dar așteptate cu nerăbdare.

(Model de tribunal.) „Ügyvédek lapja”, organul advocaților din Ungaria face comunicare despre un cas judițiar din cele mai interesante.

La un tribunal de provincie se protestează o poliță în valoare de 350 fl. Tribunalul însă nu se poate pronunța, fiindcă presidentul era socrul acționatului, referentul era părintele lui, votantul era girant al poliței, ear grefierul era acționatul el însuși.

Frumos tribunal!

(O inovațiune practică.) La Londra s'a înființat un birou de informațiuni de un nou fel, care merită de a fi semnalat. Plătînd o sumă fixă de 1 schelling (1 fr. 25 c.) se poate cere prin corespondență acestui birou o informațiune oarecare în ori-ce limbă. După cum se vede, aceasta este un fel de enciclopedie vine destinată a face ca lucrătorii și oamenii cari sînt grăbiți să nu-și mai peardă timpul în tot felul de cercetări. Această idee nouă și originală este datorită unui membru al camerei lordilor.

(Frica de choleră.) Deunăci, un individ îmbrăcat ca un lucrător bate la poarta închisorii Saint-Paul, din Lyon. Portarul îi deschise și-l întrebă ce vrea. — Sînt Marsilie, dîse omul; spune-mi: adevărat e, că la Lyon nu vine niciodată choleră? — Să poate, dar asta nu e treaba mea; dacă de asta ai venit să mă scoți afară, marș de aici. — Ba nu, dar aș vră să-mi îndeplinesc o pedeapsă. El se explică. Individul era un Marsilie, care avea, în adevăr, de suferit o pedeapsă, la care fusese osîndit în lipsă. Avea o frică grozavă de choleră și se temea pe lîngă asta și ca să nu fie cum-va prins și închis la Marsilia. Pentru a evita această primejdie, el avuse gîndul de a cere ospitalitate la o închisoare afară din primejdia cholelei, și pentru asta el și arătă hîrtii în toată regula. S'a satisfăcut dorința Marsiliezului, și omul nostru își suferă acum pedeapsa sperînd, că va fi scutit de choleră.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Paris, 4 August n. Un manifest al prințului Napoleon protestează în contra întrunirii congresului și pretinde convocarea constituantei.

Toulon, 4 August n. Ieri n'a fost nici un cas de moarte de choleră.

Marsilia, 4 August n. Ieri au murit trei (3) inși de choleră.

Arles, 4 August n. Aici a fost ieri un mort de choleră.

Director: **Ioan Slavici.**

Redactor responsabil: **Cornel Pop Păcurar.**

Acum îi acum. Cum se afle el inelul, despre care nu scia nimic?!

— Mi-e frică, Măria Ta, dîse el că nu-l voi pute afla, pascălia mea încă mă înșală câte odată și....

— „Musai” îl curmă groful, cum ai aflat caili, trebuie să afli și inelul, și dacă nu-mi vei spune până dimineață nu-ți stă capul unde-ți stă, și porunci numai decăt să-l închidă într'o odaie, vecină cu odaia feciorilor de curte.

Noaptea următoare nu dormiră la curtea grofească doi inși: preotul și feciorul de curte vinovat. Preotul se ruga mereu la D-șeu, să-l scape de necaz, ear feciorul asculta, să audă pe popa. Când bătură două ciasuri după meșul nopții, popa dîse:

— Doamne mulțumescu-ți, că au trecut două, mai am unul până în dîuă.

Feciorul se cutremură. El adevă înțelese, că popa a aflat că ceilalți doi feciori nu sînt vinovați, a trecut preste ei și acum vine pe el rîndul. Ce să facă? Se scoală și merge la ușa popii.

— Părinte, șopti el, vină aici, căci am să-ți spun ceva.

Preotul se bucură; presimția el că-i vine vre-o scire bună.

— Cine ești tu și ce este? întrebă popa.

— Eu sînt feciorul de curte a grofului și am venit să-ți spun, că inelul se află la mine; cum se dregem să nu afle groful, că eu mă căiesc de fapta mea?

— Bine ai făcut, fiule, că 'ți-ai mărturisit păcatul, fi pe pace, că cu ajutorul lui D-șeu te voi mîntui eu; ia numai inelul, amestecă-l prin fărină și în zori de dî să-l dai pe grumaz la curcanul cel mare din curte.

Servitorul împlini porunca popii. Dimineața veni groful în odaia preotului.

— Aflat-ai ceva ori ba, părinte? îl întrebă el.

— Am aflat, dacă nu greșesc, Măria Ta; inelul se află în curtea Măriei Tale, în gușa curcanului celui mare.

Cum se poate una ca asta? întrebă groful cu mirare.

Așa, Măria Ta, că inelul la măturat vre-un fecior din nebagare de samă în goz și curcanul vîdîndu-l scilpicios 'l-a fi înghițit. Pune, Măria Ta, să taie curcanul, poate, că-l vom găsi.

Uciseră numai decăt curcanul și aflară inelul. Bucuria grofului era nemărginită și preotul capătă cînte grofească.

Ei dar vîdî el, că așa nu merge bine; vîdî el, că cu armăsarii 'și-a pus el șie-și o cursă, în care era să se prîndă acum cu inelul. Se gîndi, se gîndi multă vreme, ce să facă; într'un sfîrșit dîse cătră preuteasa:

— Preuteasă, vezi și te îngrigesce de scoate pe sară ce avem prin casă, căci la noapte voi aprinde casa.

— Da pentru ce, părinte? întrebă preuteasa cu mirare.

— Pentru ce? Vei vedea în urmă — — —

Noaptea arse casa popii. Dimineața toată lumea îl mîngăia pe bietul popă. Chiar și groful veni pe acolo să-l mîngăie.

— Nu-mi pare rău de nimic, dîcea popa cătră grof, ca de pascălie; nu mai pot afla nici un lucru tînuț....

Culeasă pe la Turda, Iulie 1884.

Silvestru Moldovan.

